

OBSAH

(1945–1960)

Úvodní poznámka k II. dílu „Komentovaných dokumentů k ústavním dějinám Československa“	11
---	----

IV. Období rozhodování o politickém a ústavním zřízení republiky (5. 4. 1945–9. 5. 1948)

A. Období prozatímního státního zřízení v osvobozené republice (5. 4. 1945–27. 10. 1945)

1 Záznam kancléře J. Smutného o večeři v Kremlu 28. března 1945 . . .	17
2 Jmenovací dekret presidenta republiky ze dne 4. dubna 1945 adresovaný velvyslanci Zdeňku Fierlingerovi	19
3 Program nové československé vlády Národní fronty Čechů a Slováků (Košický vládní program) (výňatky)	21
4 Vládní nařízení č. 4/1945 Sb. ze dne 5. května 1945, o volbě a pravomoci národních výborů	34
5 Usnesení československé vlády o ukončení činnosti České národní rady	38
6 Dekret presidenta republiky č. 5/1945 Sb. ze dne 19. května 1945, o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů (výňatky)	40
7 Uznesenie pléna Slovenskej národnej rady zo dňa 26. mája 1945, o úprave niektorých otázok vnútro politickej organizácie Československej republiky (smernice na rokovanie predsedníctva SNR s vládou ČSR)	46
8 Dohoda mezi vládou ČSR a předsednictvem SNR ze dne 2. června 1945 („První pražská dohoda“)	49
9 Uznesenie Slovenskej národnej rady zo dňa 5. júna 1945, o splnomocnení slovenských členov vlády	53

10	Dekret presidenta republiky č. 16/1945 Sb. ze dne 19. června 1945, o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech	54
11	Dekret presidenta republiky č. 17/1945 Sb. ze dne 19. června 1945, o Národním soudě	66
12	Dekret presidenta republiky č. 12/1945 Sb. ze dne 21. června 1945, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa (výňatky)	70
13	Dekret presidenta republiky č. 19/1945 Sb. ze dne 23. června 1945, o Sbírce zákonů a nařízení republiky Československé	76
14	Ústavní dekret presidenta republiky č. 22/1945 Sb. ze dne 23. června 1945, o vyhlášení právních předpisů, vydaných mimo území republiky Československé	78
15	Smlouva mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945 (č. 186/1946 Sb)	80
16	Ústavní dekret presidenta republiky č. 60/1945 Sb. ze dne 24. srpna 1945, o přípravě provedení smlouvy mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945	85
17	Vládní nařízení č. 61/1945 Sb. ze dne 24. srpna 1945, o přípravě opce podle smlouvy mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945	86
18	Ústavní zákon č. 2/1946 Sb. zo dňa 22. novembra 1945, o Zakarpatskej Ukrajině a úprave štátnych hraníc so Sväzom sovietskych socialistických republik	89
19	Dekret presidenta republiky č. 27/1945 Sb. ze dne 17. července 1945, o jednotném řízení vnitřního osídlení	90
20	Dekret presidenta republiky č. 28/1945 Sb. ze dne 20. července 1945, o osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci	93
21	Vyhláška ministra vnitra č. 30/1945 Sb. ze dne 27. července 1945, o platnosti ústavního dekretu presidenta republiky ze dne 3. srpna 1944, č. 11 Úř. věst. čs., o obnovení právního pořádku	97
22	Dekret presidenta republiky č. 38/1945 Sb. ze dne 31. července 1945, o přísném trestání drancování	98
23	Část XIII. Zprávy o třístranné konferenci v Berlíně, která byla vydána 2. srpna 1945 v Postupimi	100
24	Ústavní dekret presidenta republiky č. 33/1945 Sb. ze dne 2. srpna 1945, o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské	103
25	Dekret presidenta republiky č. 66/1945 Sb. ze dne 14. srpna 1945, o Úředním listě republiky Československé (výňatky)	107
26	Dekret presidenta republiky č. 63/1945 Sb. ze dne 25. srpna 1945, o Hospodářské radě	109

27	Ústavní dekret presidenta republiky č. 47/1945 Sb. ze dne 25. srpna 1945, o Prozatímním národním shromáždění	113
28	Vládní nařízení č. 48/1945 Sb. ze dne 25. srpna 1945, o volbě Prozatímního národního shromáždění	116
29	Vládní nařízení č. 49/1945 Sb. ze dne 25. srpna 1945, o prvních volbách do okresních a zemských národních výborů	121
30	Dekret presidenta republiky č. 71/1945 Sb. ze dne 19. září 1945, o pracovní povinnosti osob, které pozbyly československého státního občanství	125
31	Dekret presidenta republiky č. 81/1945 Sb. ze dne 25. září 1945, o některých opatřeních v oboru spolkovém	128
32	Dekrety presidenta republiky ze dne 18. října 1945, o zrušení německé university v Praze a zrušení německých vysokých škol technických v Praze a Brně	130
33	Dekret presidenta republiky č. 108/1945 Sb. ze dne 25. října 1945, o konfiskaci nepřátelského majetku a o fondech národních obnovy (výňatky)	132
34	Ústavní dekret presidenta republiky č. 137/1945 Sb. ze dne 27. října 1945, o zajištění osob, které byly považovány za státně nespolehlivé v době revoluční	140
35	Dekret presidenta republiky č. 138/1945 Sb. ze dne 27. října 1945, o trestání některých provinění proti národnosti	142

B. Období od Prozatímního národního shromáždění k Ústavě 9. května (28. 10. 1945–9. 5. 1948)

1	Informace legislativního a slovenského odboru Úřadu předsednictva vlády o situaci ve výkonu zákonodárné moci ze dne 30. listopadu 1945	147
2	Zákon č. 12/1946 Sb. ze dne 19. prosince 1945, jímž se schvalují, doplňují a mění předpisy a obnovení právního pořádku	149
3	Zákon č. 28/1946 Sb. ze dne 21. února 1946, o úpravě stálých seznamů voličských (výňatky)	151
4	Vládní nařízení č. 21/1946 Sb. ze dne 5. února 1946, o prodloužení opční lhůty podle smlouvy mezi ČSR a SSSR o Zakarpatské Ukrajině	161
5	Dohoda mezi Československem a Maďarskem zo dňa 27. februára 1946, o výmene obyvateľstva (č. 145/1946 Sb.)	162
6	Vládní nařízení č. 36/1946 Sb. ze dne 1. března 1946, kterým se provádí § 24 odst. 3 zákona ze dne 21. února 1946 č. 28 Sb., o úpravě stálých seznamů voličských	169
7	Ústavní zákon č. 57/1946 Sb. ze dne 28. března 1946, kterým se schvalují a prohlašují za zákon dekrety presidenta republiky	172
8	Dopis VIII. sjezdu KSČ presidentu E. Benešovi ze dne 28. března 1946 a dopis presidenta Beneše VIII. Sjezdu KSČ ze dne 29. března 1946	173

9	Ústavní zákon č. 65/1946 Sb. ze dne 11. dubna 1946, o ústavodárném Národním shromáždění	176
10	Zákon č. 67/1946 Sb. ze dne 11. dubna 1946, o volbě ústavodárného Národního shromáždění (výňatky)	179
11	Protokol o jednání vlády Československé republiky a Slovenské národní rady ze dne 11. dubna 1946 („Druhá pražská dohoda“)	197
12	Ústavní zákon č. 74/1946 Sb. ze dne 12. dubna 1946, o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti	201
13	Zákon č. 115/1946 Sb. ze dne 8. května 1946, o právnosti jednání souvisejících s bojem o znovunabytí svobody Čechů a Slováků	203
14	Vládní nařízení č. 120/1946 Sb. ze dne 27. května 1946, o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do ústavodárného Národního shromáždění (výňatky)	205
15	Dohoda stran sdružených v Národní frontě ze dne 27. června 1946 („Třetí pražská dohoda“)	211
16	Program třetí vlády Národní fronty Čechů a Slováků (tzv. „Budovatelský vládní program“) (výňatky)	216
17	Klement Gottwald o politice KSČ (výňatky ze tří projevů z let 1945–1946)	224
18	Ústavní zákon č. 179/1946 Sb. ze dne 13. září 1946, o udělení státního občanství krajanům z Maďarska	226
19	Zákon č. 197/1946 Sb. ze dne 17. října 1946, o ústavním výboru ústavodárného Národního shromáždění	228
20	Zákon č. 192/1946 Sb. ze dne 25. října 1946, o dvouletém hospodářském plánu (výňatky)	230
21	Zákon č. 244/1946 Sb. ze dne 18. prosince 1946, o parlamentní kontrolní a úsporné komisi	234
22	Návrh nové československé ústavy publikovaný prof. JUDr. Vladimírem Kubešem (výňatky z textu a poznámek)	237
23	Návrh Demokratickej strany na ústavnú úpravu česko-slovenských vzťahov (február 1948)	276
24	Projev Klementa Gottwalda na Václavském náměstí v Praze dne 25. února 1948	283
25	Oznámení ČTK ze dne 25. února 1948, o přijetí demise ministrů a jmenování nové vlády	285
26	Usnesení předsednictva ÚV KSČ o akčních výborech Národní fronty ze dne 26. února 1948	287
27	Odvolání členů Ústředního národního výboru v Praze po únoru 1948	288
28	Program vlády „Obrozené Národní fronty“ přednesený 10. března 1948 v ústavodárném Národním shromáždění (tzv. „Akční program Gottwaldovy vlády“)	290

- 29 Ústavní zákon č. 74/1948 Sb. ze dne 16. dubna 1948, jímž se na přechodnou dobu do účinnosti nové ústavy upravuje volba a pravomoc Národního shromáždění a činnost Ústavodárného Národního shromáždění 299
- 30 Zákon č. 75/1948 Sb. ze dne 16. dubna 1948, o volbách do Národního shromáždění (výňatky) 301

**V. Období platnosti Ústavy 9. května
(9. 5. 1948–11. 7. 1960)**

- 1 Návrh abdikace dopisu presidenta Beneše ze dne 4. května 1948 327
- 2 Ústavní zákon č. 150/1948 Sb. ze dne 9. května 1948 329
- 3 Důvodová zpráva k Ústavě 9. května (výňatky) 370
- 4 Projev předsedy vlády Klementa Gottwalda v Ústavodárném národním shromáždění 9. května 1948 před hlasováním o nové ústavě 378
- 5 Zákon č. 152/1948 Sb. ze dne 12. června 1948, o volbě presidenta republiky 380
- 6 Volba a slib presidenta Klementa Gottwalda dne 14. června 1948 (stenografický záznam 5. schůze Národního shromáždění 382
- 7 Zákon č. 213/1948 Sb. ze dne 21. července 1948, o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů 389
- 8 Zákon č. 214/1948 Sb. ze dne 21. července 1948, o sbírkách zákonů 392
- 9 Zákon č. 231/1948 Sb. ze dne 6. října 1948, na ochranu lidově demokratické republiky (výňatky) 395
- 10 Zákon č. 232/1948 Sb. ze dne 6. října 1948, o státním soudu (výňatky) 405
- 11 Zákon č. 241/1948 Sb. ze dne 27. října 1948, o prvním pětiletém plánu rozvoje Československé republiky (výňatky) 413
- 12 Zákon č. 245/1948 Sb. ze dne 25. října 1948, o štátnom občianstve osôb maďarskej národnosti 416
- 13 Zákon č. 247/1948 Sb. ze dne 25. října 1948, o táborech nucené práce 417
- 14 Zákon č. 280/1948 Sb. ze dne 21. prosince 1948, o krajském zřízení (výňatky) 421
- 15 Zákon č. 319/1948 Sb. ze dne 22. prosince 1948, o zlidovění soudnictví 427
- 16 Zákon č. 52/1949 Sb. ze dne 23. února 1949, o hlášení obyvatelstva a povolování pobytu cizincům 433
- 17 Zákon č. 53/1949 Sb. ze dne 23. února 1949, o cestovních pasech (výňatky) 438
- 18 Zákon č. 94/1949 Sb. ze dne 24. března 1949, o vydávání a rozšiřování hudebnin a jiných neperiodických publikací 442

19	Zákon č. 194/1949 Sb. ze dne 13. července 1949, o nabývání a pozbývání československého státního občanství	447
20	Vládní nařízení č. 252/1949 Sb. ze dne 29. listopadu 1949, o vrácení československého státního občanství osobám německé národnosti ..	452
21	Zákon č. 184/1950 Sb. ze dne 20. prosince 1950, o vydávání časopisů a o Svazu československých novinářů	454
22	Ústavní zákon č. 47/1950 Sb. ze dne 18. května 1950, o úpravách v organizaci veřejné správy	457
23	Vládní nařízení č. 48/1950 Sb. ze dne 23. května 1950, kterým se zřizuje ministerstvo národní bezpečnosti	458
24	Zákon č. 68/1951 Sb. ze dne 12. července 1951, o dobrovolných organizacích a shromážděních	459
25	Ústavní zákon č. 64/1952 Sb. ze dne 30. října 1952, o soudech a prokuratuře	463
26	Vládní nařízení č. 5/1953 Sb. ze dne 31. ledna 1953, o nové organizaci vládních prací	466
27	Zákon č. 34/1953 Sb. ze dne 24. dubna 1953, jímž některé osoby nabývají československého státního občanství	467
28	Ústavní zákon č. 81/1953 Sb. ze dne 16. září 1953, o řízení národních výborů vládou	468
29	Ústavní zákon č. 12/1954 Sb. ze dne 3. března 1954, o národních výborech	470
30	Ústavní zákon č. 26/1954 Sb. ze dne 26. května 1954, o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady ..	473
31	Zákon č. 27/1954 Sb. ze dne 26. května 1954, o volbách do Národního shromáždění (výňatky)	475
32	Zákon č. 61/1954 Sb. ze dne 14. prosince 1954, o jednacím řádu Národního shromáždění (výňatky)	485
33	Ústavní zákon č. 33/1956 Sb. ze dne 31. jula 1956, o slovenských národních orgánech	492
34	Ústavní zákon č. 35/1960 Sb. ze dne 9. dubna 1960, o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o Národních výborech	499
35	Zákon č. 36/1960 Sb. ze dne 9. dubna 1960, o územním členění státu (výňatky)	501
36	Zákon č. 65/1960 Sb. ze dne 25. května 1960, o národních výborech (výňatky)	503